

Sikkerhetsdatablad

Proline Avløpsåpner

Erstatter dato: 25.01.2013

Revisjonsdato: 26.10.2015

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: Proline Avløpsåpner

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Anbefalte bruksområder: Avløpsrenssemiddel

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør

Firma: Viking Cimex A.S

Adresse: Professor Birkelands vei 24 A

Post nr.: 1081 Oslo

Land: NORGE

Telefon: 22 79 35 35

Faks: 22 79 35 40

Kontaktperson: Navn: Christine Røgenæs, Telefon: +47 22 79 35 45, E-post: crogenes@skovly.no

1.4. Nødtelefonnummer

+47 22 59 13 00 (Giftinformasjonen) (Døgnapent)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP-klassifisering: Met. Corr. 1;H290 Acute Tox. 4;H302 Skin Corr. 1A;H314

Viktigste skadevirkninger: Kan være etsende for metaller. Farlig ved svelging. Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

2.2. Merkingselementer

Piktogrammer

Signalord: Fare

Inneholder

Stoff: natriumhydroksid, kaliumhydroksid

Faresetninger

H290 Kan være etsende for metaller.

Sikkerhetsdatablad

Proline Avløpsåpner

Erstatter dato: 25.01.2013

Revisjonsdato: 26.10.2015

H302 Farlig ved svelging.
H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

Sikkerhetssetninger

P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
P280 Benytt vernehansker/vernebriller/ansiktsskjerm.
P301/330/331 VED SVELGING: Skyll munnen. IKKE framkall brekning.
P303/361/353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann.
P305/351/338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER/en lege.

2.3. Andre farer

Produktet inneholder ikke PBT- eller vPvB-stoffer.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2. Stoffblandinger

Stoff	CAS-nummer	EC-nummer	REACH-reg.nr.	Konsentrasjon	Merknader	CLP-klassifisering
kaliumhydroksid	1310-58-3	215-181-3	01-2119487136-33	15 - 25%		Met. Corr. 1;H290 Acute Tox. 4;H302 Skin Corr. 1A;H314
natriumhydroksid	1310-73-2	215-185-5	01-2119457892-27	15 - 25%		Met. Corr. 1;H290 Skin Corr. 1A;H314

Se fullstendige R-setninger og H-setninger under punkt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding: Oppsøk frisk luft. Oppsøk lege omgående.
Svelging: Skyll munnen grundig og drikk 1-2 glass vann i små slurker. Ved svelging må ikke brekning fremkalles. Oppsøk lege omgående.
Hudkontakt: Fjern forurensede klær omgående. Vask huden lenge og grundig med vann. Oppsøk lege omgående.
Kontakt med øyne: Åpne øyet godt, fjern eventuelle kontaktlinser og skyll straks med vann (helst øyeglass). Oppsøk lege omgående. Fortsett skyllingen til legen overtar behandlingen.
Generelt: Når lege oppsøkes, må sikkerhetsdatabladet eller etiketten vises.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Farlig ved svelging. Gir svie i nese, munn og hals samt nysing, hoste, pustevansker og smerter i brystet. Innånding av sprøytetåke kan virke irriterende på de øvre luftveiene. Svelging kan gi etseskader i munn, spiserør og magesekk. Smerter i munn, svelg og mage. Svelgebesvær, illebefinnende og blodig oppkast. Brune flekker og etsesår kan ses i og omkring munnen. Virker etsende og gir brennende smerte, rødme, blærer og etsesår ved hudkontakt. Øyekontakt kan gi dype etseskader, smerter, tåreflod og kramper i øyelokkene. Risiko for alvorlig øyeskade med synstap.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatisk behandling. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar de nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv.

Sikkerhetsdatablad

Proline Avløpsåpner

Erstatter dato: 25.01.2013

Revisjonsdato: 26.10.2015

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler: Produktet er ikke direkte brennbart. Velg brannslukningsmidler basert på branntypen i omgivelsene.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Produktet spaltes ved brann eller oppvarming til høye temperaturer, og det kan dannes brennbare og giftige gasser.

5.3. Råd til brannmannskaper

Bruk et uavhengig friskluftsapparat med overtrykk sammen med kjemisk vernedrakt. Slukningsvann som har vært i kontakt med produktet, kan være etsende.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For ikke-innsatspersonell: Hold deg motvinds/hold avstand fra kilde. Stopp evt. lekkasjer hvis dette kan gjøres uten risiko. Bruk hansker. Bruk vernebriller/ansiktsskjerm. Bruk egnede verneklær. Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes åndedrettsvern.

For innsatspersonell: I tillegg til ovenstående: Kjemikalievernøyet anbefales, tilsvarende NS-EN 943-2.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Større mengder konsentrert søl og rester må ikke tømmes i kloakkavløp.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Søl inndemmes og oppsamles med sand eller annet absorberende materiale og overføres til egnede avfallsbeholdere. Forsiktig! Etsende. Skyll med vann.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se punkt 8 for type verneutstyr. Se punkt 13 for kassering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Produktet må brukes på steder med god ventilasjon. Rennende vann og øyeglass må være tilgjengelige. Nøddusj bør være tilgjengelig. Vask hendene før pauser og før toalettbesøk, og når arbeidet er slutt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforeneligheter

Oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l. Under oppbevaring skal originalemballasjen holdes tett lukket. Lagres frostfritt. Må ikke oppbevares sammen med følgende: Metaller/ Syrer/ Oksidasjonsmidler.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ingen.

Sikkerhetsdatablad

Proline Avløpsåpner

Erstatter dato: 25.01.2013

Revisjonsdato: 26.10.2015

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

8.1. Kontrollparametere

Yrkesmessig eksponeringsgrense

Stoffnavn	ppm	mg/m3	Kommentar	Merknader
natriumhydroksid		2		T
kaliumhydroksid		2		T

T = Takverdi er en øyeblikksverdi som angir maksimalkonsentrasjon av et kjemisk stoff i pustesonen som ikke skal overskrides.

Målemetoder: Samsvar med administrative normer kan kontrolleres med yrkeshygieniske målinger på arbeidsplassen.

Rettsgrunnlag: Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier), FOR 2011-12-06 nr 1358. Sist endret ved FOR-2014-12-22-1885.

DNEL - arbeidere

natriumhydroksid					
Eksponering	Verdi	Vurderingsfaktor	Doseringsdeskriptor	Hovedvirkningsparameter	Merk
Innånding DNEL (langtidseksponering – lokale virkninger)	1 mg/m3				

DNEL - generell befolkning

natriumhydroksid					
Eksponering	Verdi	Vurderingsfaktor	Doseringsdeskriptor	Hovedvirkningsparameter	Merk
Innånding DNEL (langtidseksponering – lokale virkninger)	1 mg/m3				

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede tiltak for eksponeringskontroll: Bruk verneutstyr som angitt nedenfor.

Personlig verneutstyr, beskyttelse av øyne/ansikt: Bruk vernebriller/ansiktsskjerm. Øyenvern skal samsvare med EN 166.

Personlig verneutstyr, håndvern: Bruk hansker. Materialtype: Butylgummi/ Nitrilgummi/ Viton. Gjennembruddstiden er ikke bestemt for produktet. Skift hansker ofte. Hansker skal samsvare med EN 374.

Personlig verneutstyr, beskyttelse av hud: Bruk egnede verneklær.

Personlig verneutstyr, åndedrettsvern: Hvis det er risiko for dannelse av sprøytetåke, må det benyttes åndedrettsvern med P2-filter. Åndedrettsvern skal samsvare med en av følgende standarder: EN 136/140/145.

Miljøeksponeringstiltak: Det skal sikres at lokale utslippsbestemmelser overholdes.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Parameter	Verdi/enhet
-----------	-------------

Sikkerhetsdatablad

Proline Avløpsåpner

Erstatter dato: 25.01.2013

Revisjonsdato: 26.10.2015

Aggregattilstand	Væske
Farge	Klar
Lukt	Luktfri
Løselighet	Løselig i følgende: Vann.
Eksplorative egenskaper	Ingen data
Oksidasjonsegenskaper	Ingen data

Parameter	Verdi/enhet	Merknader
pH (bruksferdig oppløsning)	Ingen data	
pH (konsentrat)	14	
Smeltepunkt	Ingen data	
Frysepunkt	Ingen data	
Startkoepunkt og koepunktintervall	Ingen data	
Flammepunkt		Ikke brannfarlig.
Fordampningshastighet	Ingen data	
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ingen data	
Antennelsesgrenser	Ingen data	
Eksplasjonsgrenser	Ingen data	
Damptrykk	Ingen data	
Damptetthet	Ingen data	
Relativ tetthet	Ingen data	
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	Ingen data	
Selvantennelsestemperatur	Ingen data	
Nedbrytningstemperatur	Ingen data	
Viskositet	~ 50 mPas	20 °C
Luktterskel	Ingen data	

9.2. Andre opplysninger

Parameter	Verdi/enhet	Merknader
Tetthet	1499 g/l	

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reagerer med følgende under varmeutvikling: Syrer.
Reagerer med følgende: Oksidasjonsmidler.
Kan være etsende for metaller.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt når det brukes i henhold til leverandørens anvisninger.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen kjente.

10.4. Forhold som skal unngås

Ingen kjente.

10.5. Uforenlige materialer

Sikkerhetsdatablad

Proline Avløpsåpner

Erstatter dato: 25.01.2013

Revisjonsdato: 26.10.2015

Metaller/ Syrer/ Oksidasjonsmidler.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Produktet spaltes ved brann eller oppvarming til høye temperaturer, og det kan dannes brennbare og giftige gasser.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksisitet - oral:

natriumhydroksid

Organisme	Testtype	Eksposeringstid	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Rotte	LD50		325 mg/kg			

kaliumhydroksid

Organisme	Testtype	Eksposeringstid	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Rotte	LD50		333 mg/kg			

Farlig ved svelging.

Akutt toksisitet - dermal: Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Akutt toksisitet - innånding: Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Etsing/hudirritasjon: Virker etsende og gir brennende smerte, rødme, blærer og etsesår ved hudkontakt.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon: Øyekontakt kan gi dype etseskader, smerter, tåreflod og kramper i øyelokkene. Risiko for alvorlig øyeskade med synstap.

Åndedrettssensibilisering eller hudsensibilisering: Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Kimcellemutagenitet: Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Kreftfremkallende egenskaper: Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Skadelig for reproduksjonsevnen: Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Enkel STOT-eksponering: Innånding av sprøytetåke kan virke irriterende på de øvre luftveiene. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Gjentatt STOT-eksponering: Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Skadelig for luftveiene: Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Andre toksikologiske virkninger: Svelging kan gi etseskader i munn, spiserør og magesekk. Smerter i munn, svelg og mage. Svelgebesvær, illebefinnende og blodig oppkast. Brune flekker og etsesår kan ses i og omkring munnen.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

natriumhydroksid

Sikkerhetsdatablad

Proline Avløpsåpner

Erstatter dato: 25.01.2013

Revisjonsdato: 26.10.2015

Organisme	Art(er)	Eksponerings- tid	Testtype	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Fisk		96 h	96hLC50	33 - 189mg/l			
Daphnia	Daphnia magna	48 h	48hEC50	40 - 240mg/l			

kaliumhydroksid

Organisme	Art(er)	Eksponerings- tid	Testtype	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Fisk		96 h	96hLC50	80 mg/l			
Daphnia	Daphnia magna	48 h	48hEC50	40 - 240mg/l			

Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Ikke forventet å være biologisk nedbrytbart. Testdata foreligger ikke.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Ingen forventet bioakkumulering. Testdata foreligger ikke.

12.4. Mobilitet i jord

Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Produktet inneholder ikke PBT- eller vPvB-stoffer.

12.6. Andre skadevirkninger

Produktet påvirker pH i vannmiljøet lokalt.

AVSNITT 13: Disponering

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Større mengder konsentrert søl og rester må ikke tømmes i kloakkavløp. Samle søl og avfall i lukkede, tette beholdere for kassering i henhold til reglene om behandling av farlig avfall. Avfallet skal deklarerer og leveres til innsamlere og anlegg godkjent for håndtering av farlig avfall. Tom, rensset emballasje bør leveres til gjenbruk. Urenset emballasje kasseres via lokale systemer for avfallshåndtering.

EAL-kode vurderes av sluttbruker, evt. EAL-kode: 06 02 04 natrium- og kaliumhydroksid.

Avfallsstoffnummer: 7132 Baser, uorganiske

Absorpsjonsmiddel/kluter forurensset med produktet: EAL-kode: 15 02 02 Absorbenter, filtreringsmaterialer (herunder oljefiltre som ikke er spesifisert andre steder), tørkekluter og vernetøy som er forurensset av farlige stoffer.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Landtransport (ADR/RID)

14.1. FN-nummer: 3266

14.4. Emballasjegrupper: I

Sikkerhetsdatablad

Proline Avløpsåpner

Erstatter dato: 25.01.2013

Revisjonsdato: 26.10.2015

14.2. FN-forsendelsesnavn:	ETSENDE VÆSKE, BASISK, UORGANISK, N.O.S. (natriumhydroksid) (kaliumhydroksid)	14.5. Miljøfarer:	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).
14.3. Transportfareklasse(r):	8		
Fareetikett(er):	8		
Farenummer:	88	Tunnelrestriksjonskode:	E
Øvrig Informasjon:	-		

Transport på innlands vannveier (ADN)

14.1. FN-nummer:	3266	14.4. Emballasjegrupper:	I
14.2. FN-forsendelsesnavn:	CORROSIVE LIQUID, BASIC, INORGANIC, N.O.S. (natriumhydroksid) (kaliumhydroksid)	14.5. Miljøfarer:	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).
14.3. Transportfareklasse(r):	8		
Fareetikett(er):	8		
Miljøfarlig i tankbåter:		Øvrig Informasjon:	-

Sjøtransport (IMDG)

14.1. FN-nummer:	3266	14.4. Emballasjegrupper:	I
14.2. FN-forsendelsesnavn:	CORROSIVE LIQUID, BASIC, INORGANIC, N.O.S. (natriumhydroksid) (kaliumhydroksid)	14.5. Miljøfarer:	Produktet er ikke en Marine Pollutant (MP)
14.3. Transportfareklasse(r):	8	Navn på miljøfarlig(e) stoff(er):	
Fareetikett(er):	8		
EmS:	F-A, S-B	IMDG Code segregation group:	Segr. grp. 18 - Alkalis
Øvrig Informasjon:	-		

Lufttransport (ICAO-TI / IATA-DGR)

14.1. FN-nummer:	3266	14.4. Emballasjegrupper:	I
14.2. FN-forsendelsesnavn:	CORROSIVE LIQUID, BASIC, INORGANIC, N.O.S. (natriumhydroksid) (kaliumhydroksid)	14.5. Miljøfarer:	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).
14.3. Transportfareklasse(r):	8		
Fareetikett(er):	8	Øvrig Informasjon:	-

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke relevant.

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Deklarasjonsnummer (PRN-nr.): 75704

Spesielle hensyn: Personer under 18 år må ikke bruke eller utsettes for produktet i yrkesmessig sammenheng. Ungdom over 15 år er imidlertid unntatt fra denne regelen hvis produktet inngår som et nødvendig ledd i en utdanning.

Sikkerhetsdatablad

Proline Avløpsåpner

Erstatter dato: 25.01.2013

Revisjonsdato: 26.10.2015

Omfattes av:

Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning, FOR-2011-12-06-1355. Sist endret ved FOR-2012-12-19-1371.

Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften), FOR 2004-06-01 nr. 922 (i henhold til senere endring).

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 648/2004 av 31. mars 2004 om vaske- og rengjøringsmidler

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Øvrig Informasjon: Vurdering av kjemikaliesikkerhet er utført for følgende stoffer: kaliumhydroksid
natriumhydroksid

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Versjonslogg og angivelse av endringer

Versjon	Revisjonsdato	Ansvarlig	Endringer
3.0.0	25.01.2013	Anders Krogh Thomsen	2010 format, Alle punkter
4.0.0	26.10.2015	Sidsel Rue	CLP Regelverket

Forkortelser:

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative
STOT: Specific Target Organ Toxicity
DNEL: Derived No Effect Level

Referanser til litteratur og datakilder:

Datablad fra leverandør (13.05.2015)

Øvrig Informasjon:

Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet for og gjelder utelukkende dette produktet. Det er basert på vår nåværende kunnskap, samt de opplysninger leverandøren har kunnet levere om produktet ved utarbeidelsen. Sikkerhetsdatabladet overholder gjeldende lovgivning for utarbeidelse av sikkerhetsdatablad i henhold til 1907/2006/EF (REACH) med senere endringer.

Råd ifm. opplæring:

Grundig kjennskap til dette sikkerhetsdatabladet skal være påkrevd.

Dato:

16.11.2010

Klassifiseringsmetode:

Beregning på grunnlag av farene ved de kjente bestanddelene.

Liste over relevante H-setninger

H290 Kan være etsende for metaller.
H302 Farlig ved svelging.
H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

Kvalitetssikring av SDS:

Bureau Veritas HSE Danmark /CGJ

SDS utarbeidet av

Firma:

Bureau Veritas HSE Denmark A/S

Sikkerhetsdatablad

Proline Avløpsåpner

Erstatter dato: 25.01.2013

Revisjonsdato: 26.10.2015

Adresse: Birkemosevej 7
Post nr.: 6000 Kolding
Land: DANMARK
E-post: infohse@dk.bureauveritas.com
Telefon: +45 75 50 88 11
Faks: +45 75 50 88 10
Dokumentspråk: NO